

UPA 2019/168

Ulloq 21-05-2019

Múte Bourup Egede

Forslag til forespørgselsdebat om der i råstofloven forsat bør være en mulighed for at pålægge råstofselskaber, at forarbejde udvundne mineraler her i landet.

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Det er vigtigt at der sættes brede og gode rammer for råstof erhvervet, som man fra politisk hold har vurderet som oplagt erhverv at udvikle.

I forbindelse med erhvervsudvikling skal man som det vigtigste sikre, at det grønlandske folk får mest ud af ressourcer samt at der ikke træffes beslutninger som fremadrettet vil være til skade. For dette rene land som ejes af grønlændere, har vi haft gavn af hvad angår de levende ressourcer og landet skal vores efterkommere arve. Det som vi har arvet fra vores forfædre skal vi lade gå videre til vore efterkommere. For vi har levet af de levende ressourcer gennem generationer i dette land.

Lad os stå sammen om, at vi ikke skal belaste dette udelukkende for at score hurtige penge. Hvis udviklingen har grundlag i gode og gennemtænkte beslutninger er det positivt, men vi skal huske på, at hvis beslutninger kommer til at medføre uheldige konsekvenser, så kan vi altid sige nej. Lad os alle tage udgangspunkt i en udvikling der baserer sig på en bæredygtig grundlag og som ikke vil medføre fremtidige ulemper.

Råstof erhverv her i landet skal altid tage udgangspunkt hos de lokale borgere. For både historien og videnskabelige udredninger i de senere år har bevist, at hvis ikke vi gør det, så får vi ingen gavn af de ikke levende ressourcer.

Vi ønsker at takke forslagsstiller medlem af Inatsisartut Peter for at tage dette spørgsmål op til debat. Vi skal til enhver tid genoverveje de love vi har vedtaget. Det vi skal gøre bedre kan vi kun gøre ved at tale åbent om, ved at inddrage borgerne samt ved at vi vedtager disse med et bredt flertal bag.

Hos Inuit Ataqatigiit har vi bemærket at Naalakkersuisut i deres svarnotat melder ud om at ville genvurdere råstofloven. Vi hilser genvurderingen velkommen og ønsker at spørge om, i

hvilket omfang man agter at inddrage borgerne, de implicerede samt Tinget? Naalakkersuisut understreger at ændringen vil ske i 2020, hvorfor vi ønsker at få oplyst om Naalakkersuisut har en håndgribelig plan i skuffen. Dette for at undgå at ændringen vil splitte Naalakkersuisut, borgerne, erhvervslivet samt Inatsisartut.

Jeg ønsker at benytte denne lejlighed til at spørge efter om hvornår "Råstofstrategi" som kommer til at gælde fra 2019 og 4 år frem, bliver færdig? Nu er vi allerede midt på året, hvor den strategiplan som skulle være gældende fra årets begyndelse stadigvæk ikke er klar. Vi er bage for, at dette kan have uheldige konsekvenser for vores anseelse udefra, fra landets borgere samt erhvervslivet og vil skabe usikkerhed om hvilke mål der vil blive udstukket derfra. For strategiplanen vil danne grundlag for vores klare mål og vil skabe vilje til deltagelse for borgerne og investorer udefra.

Hvis vi seriøst ønsker at udvikle råstof erhvervet, så er den største forhindring at området er blevet delt op i for mange afdelinger, hvor man er gået væk fra den tidligere 'one door princip', hvilket erhvervet har givet udtryk for og hvor et flertal af Inatsisartutpartierne deler den opfattelse; dette må ændres straks.

Naalakkersuisoq for Råstof og Arbejdsmarked har givet udtryk for at tage dette spørgsmål op, sidst onsdag den 8/5-19 under spørgerunde, hvor han gentagne gange har givet løfte om at realisere dette; hvornår kan det ske? Vi fra Inuit Ataqatigiit venter spændt og ønsker at være med i debatten, men må konstatere, at der er uenighed i Naalakkersuisut om spørgsmålet. Selv om vi ønsker at være med til at debattere dette, så har vi stor respekt for, at Formanden for Naalakkersuisut har det fulde ansvar over fordeling af ansvarsområder.

Inuit Ataqatigiit ønsker selvsagt at debattere forslagsstillerens interessante forslag. Som sagt anser vi det vigtigst, at der ikke sker skade på miljø, natur og befolkningen.

Der er mange ting i dette spørgsmål vi må sikre. Inuit Ataqatigiit finder det meget vigtigt at vi får mest ud af vores vore levende og ikke levende ressourcer, i daglig livet, ved beskæftigelse og økonomisk. Det er de grønlandske folks ressourcer og selvfølgelig skal de have noget ud af udnyttelsen af disse.

Inuit Ataqatigiit mener, at det ikke er nødvendigt at alle de råstoffer der bliver udvundet, bliver bearbejdet her i landet. Desuagtet skal vi sikre at, vi har fuld viden om den værdiforøgelse der sker uden for landet ved at den videreforarbejdning finder sted. For det er vore ressourcer, og når vi har valgt at værdiforøgelsen ikke finder sted i vores land, så mener Inuit Ataqatigiit at vi må have klarhed over omfanget af værdiforøgelsen uden for landet; dette for at sikre, at vi skattemæssigt får gavn af værdiforøgelsen. Lad der ikke ske udnyttelse af vore ressourcer, som vort land intet får ud af.

Vi ønsker at takke forslagsstiller Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit for forslag til forespørgselsdebat og vi ønsker at være med i debatten. Vi ser frem til en livlig debat.